

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 5 kwietnia 1974 r.

w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną «Polonia»”.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 1973 r. w sprawie uznania Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia” za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. Nr 20, poz. 115) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się i ogłasza statut stowarzyszenia wyższej użyteczności „Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną «Polonia»”, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: S. Kowalczyk

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 kwietnia 1974 r. (poz. 92).

STATUT

TOWARZYSTWA ŁĄCZNOŚCI Z POLONIĄ ZAGRANICZNĄ „POLONIA”

Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną „POLONIA” jako organizacja społeczna jest wyrazicielem idei więzi Polski z Polonią zagraniczną.

W działalności swej Towarzystwo dąży do zaspokajania kulturowych potrzeb Polonii, wynikających z jej polskiego rodowodu, oraz do upowszechniania wśród Polonii wiedzy o Polsce, jej historii, kulturze i współczesnych osiągnięciach.

Towarzystwo, popularyzując w środowiskach polonijnych wiedzę o Polsce, pragnie przyczynić się do nawiązywania i zacieśniania stosunków współpracy i przyjaźni między narodem polskim a narodami, wśród których żyje Polonia. Działalność Towarzystwa nie narusza obowiązków osób polskiego pochodzenia wobec państw, których osoby te są obywatelami.

Towarzystwo będzie dążyć, aby rosnąca w środowiskach polonijnych dumą z polskiego pochodzenia stawała się aktywnym czynnikiem kształtowania coraz pomyślniejszych warunków życia Polonii i upowszechniania w świecie dobrego imienia narodu polskiego.

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne.

§ 1. Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną, zwane dalej „Towarzystwem”, jest stowarzyszeniem wyższej użyteczności i posiada osobowość prawną.

§ 2. Terenem działalności Towarzystwa jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 3. Siedzibą władz naczelnych Towarzystwa jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 4. Towarzystwo używa pieczęci okrągłej i podłużnej oraz emblematu z napisem: Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną „POLONIA”.

§ 5. Organem prasowym Towarzystwa jest czasopismo „Panorama Polska”.

§ 6. Towarzystwo ma prawo powoływania oddziałów terenowych.

ROZDZIAŁ II

Cele i środki działania.

§ 7. Towarzystwo, rozwijając swoją działalność, ma na celu:

- 1) zaspokajanie potrzeb Polonii zagranicznej w podtrzymaniu więzi z Polską,
- 2) upowszechnianie wśród Polonii wiedzy o Polsce, jej historii, kulturze i współczesnych osiągnięciach,
- 3) popieranie aspiracji Polonii do stałego podnoszenia jej znaczenia społecznego w krajach osiedlenia,
- 4) popularyzowanie w Polsce wiedzy o Polonii zagranicznej,
- 5) zacieśnianie więzów przyjaźni i współpracy między narodem polskim a narodami, wśród których żyje Polonia.

§ 8. Towarzystwo realizuje swoje cele przez:

- 1) współpracę z polonijnymi stowarzyszeniami, organizacjami, placówkami oświatowymi, kulturalnymi, naukowymi, religijnymi, gospodarczymi, zawodowymi, turystycznymi i sportowymi oraz utrzymywanie kontaktów indywidualnych z osobami polskiego pochodzenia,
- 2) współdziałanie w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych, naukowych i kulturalnych między środowiskami i stowarzyszeniami polonijnymi a odpowiednimi instytucjami i organizacjami w Polsce,
- 3) organizowanie dla Polonii zagranicznej, zwłaszcza dla młodzieży, różnorodnych akcji, jak np.: kursy języka polskiego, sejmiki polonijne, festiwale polonijnych zespołów artystycznych, plenery artystyczne, wystawy, wycieczki, imprezy sportowe,
- 4) współdziałanie w rozwijaniu polonijnego ruchu turystycznego,
- 5) ułatwianie młodzieży polskiego pochodzenia dostępu do szkół i wyższych uczelni w Polsce oraz współdziałanie w sprawowaniu opieki nad tą młodzieżą,
- 6) prowadzenie własnej działalności wydawniczej oraz inicjowanie wydawnictw na potrzeby Polonii zagranicznej,
- 7) inspirowanie w Polsce rozwoju badań naukowych problemów polonijnych,
- 8) udzielanie pomocy reemigrantom, którzy osiedlili się na stałe w Polsce,
- 9) współpracę z prasą, radiem i telewizją w propagowaniu wśród społeczeństwa polskiego wiedzy o Polonii i działalności polonijnej,
- 10) współdziałanie z polskimi instytucjami i organami państwowymi w zakresie rozwiązywania problemów warunkujących rozwój działalności polonijnej oraz w zakresie pomocy podejmowanej przez te instytucje i organy na rzecz Polonii.

§ 9. Towarzystwo jest koordynatorem działalności polonijnej, podejmowanej przez inne organizacje społeczne w Polsce.

ROZDZIAŁ III

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 10. 1. Członkami Towarzystwa mogą być osoby fizyczne i osoby prawne.

2. Osoba prawna reprezentowana jest w Towarzystwie przez wyznaczonego przez siebie przedstawiciela.

§ 11. Członkowie Towarzystwa dzielą się na zwyczajnych, wspierających i honorowych.

§ 12. Członkiem zwyczajnym Towarzystwa może być:

- 1) obywatel polski, który pragnie czynnie uczestniczyć w realizacji celów Towarzystwa,
- 2) instytucja lub organizacja, działająca na terenie PRL, gotowa pracować na rzecz więzi Polonii zagranicznej z Polską.

§ 13. Członkiem wspierającym Towarzystwa może być zarówno osoba fizyczna, jak i osoba prawna, które pragną świadczyć materialnie na rzecz Towarzystwa. Członkami wspierającymi mogą zostać organizacje polonijne i osoby fizyczne zamieszkałe za granicą.

§ 14. Członkiem honorowym Towarzystwa może zostać osoba fizyczna i osoba prawna, jeżeli położyły szczególne zasługi w działalności polonijnej. Honorowe członkostwo może być nadawane organizacjom polonijnym oraz osobom fizycznym zamieszkałym za granicą.

§ 15. Członek zwyczajny Towarzystwa ma prawo:

- 1) wybierać i być wybieranym do władz Towarzystwa,
- 2) uczestniczyć w zebraniach członkowskich,
- 3) nosić odznakę organizacyjną,
- 4) korzystać z wydawnictw Towarzystwa.

§ 16. Członek zwyczajny jest obowiązany:

- 1) brać udział w pracach Towarzystwa,
- 2) opłacać regularnie składki.

§ 17. Członek wspierający ma prawo:

- 1) nosić odznakę organizacyjną,
- 2) korzystać z wydawnictw Towarzystwa,
- 3) brać udział w imprezach organizowanych przez Towarzystwo.

§ 18. Członek honorowy nie opłaca składki członkowskiej i ma prawo:

- 1) nosić odznakę organizacyjną.

2) brać udział w imprezach organizowanych przez Towarzystwo,

3) korzystać z wydawnictw Towarzystwa.

§ 19. 1. Przynależność do Towarzystwa ustaje na skutek:

1) dobrowolnego wystąpienia zgłoszonego na piśmie do Prezydium Rady Naczelnej Towarzystwa,

2) skreślenia z listy członków z powodu nie usprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich za okres przekraczający 1 rok,

3) wydalenia orzeczonego przez Prezydium Rady Naczelnej za działanie na szkodę Towarzystwa lub ze względu na pozbawienie praw publicznych,

4) likwidacji osoby prawnej będącej członkiem Towarzystwa.

2. Od decyzji w sprawie skreślenia z listy członków lub wydalenia przysługuje prawo wniesienia odwołania do Rady Naczelnej Towarzystwa.

§ 20. Uchwały w sprawie przyjęcia w poczet członków oraz ustania członkostwa z różnych przyczyn podejmuje Prezydium Rady Naczelnej Towarzystwa.

ROZDZIAŁ IV

Władze naczelné Towarzystwa.

§ 21. Władzami naczelnymi Towarzystwa są:

1) Zjazd Towarzystwa,

2) Rada Naczelná,

3) Komisja Rewizyjna.

§ 22. Kadencja władz wybranych przez Zjazd trwa 5 lat, a ich wyboru dokonuje się w głosowaniu jawnym. Rada Naczelná i Komisja Rewizyjna mają prawo dokooptować do swego składu członków na zwolnione miejsca; liczba członków dokooptowanych nie może przekraczać 1/3 składu z wyboru.

§ 23. Uchwały wszystkich władz Towarzystwa zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków tych władz, chyba że przepisy statutu stanowią inaczej.

Zjazd Towarzystwa.

§ 24. Zjazd jest najwyższą władzą Towarzystwa i do jego wyłącznej kompetencji należy:

1) uchwalanie programu działalności Towarzystwa,

2) rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdania Rady Naczelnej oraz Komisji Rewizyjnej,

3) udzielanie absolutorium ustępującej Radzie Naczelnej na wniosek Komisji Rewizyjnej,

4) wybór Rady Naczelnej i Komisji Rewizyjnej,

5) uchwalanie projektu zmiany statutu,

6) nadawanie godności członka honorowego Towarzystwa.

§ 25. Zjazd zwyczajny jest, zwoływany raz na 5 lat przez Radę Naczelną, która zawiadamia o jego terminie i porządku obrad co najmniej na 30 dni przed jego odbyciem.

§ 26. W Zjeździe uczestniczą z prawem głosowania tylko zwyczajni członkowie Towarzystwa.

§ 27. W Zjeździe uczestniczą z głosem doradczym członkowie honorowi i wspierający Towarzystwa.

§ 28. Nadzwyczajny Zjazd jest zwoływany z inicjatywy Rady Naczelnej Towarzystwa, na wniosek Komisji Rewizyjnej, na wniosek co najmniej jednej trzeciej członków zwyczajnych Towarzystwa i odbywa się najpóźniej w terminie trzech miesięcy od daty zgłoszenia wniosku.

Rada Naczelná.

§ 29. Rada Naczelná kieruje działalnością Towarzystwa w okresie między Zjazdami.

§ 30. Rada Naczelná w liczbie 130 osób jest wybierana przez Zjazd spośród członków zwyczajnych Towarzystwa.

§ 31. Rada Naczelná wybiera spośród siebie Prezydium w składzie do 25 osób, w tym: prezesa, 3—5 wiceprezesów, sekretarza generalnego i skarbnika.

§ 32. Do zakresu działania Rady Naczelnej należy:

1) uchwalanie kierunków bieżącej działalności Towarzystwa,

2) wykonywanie uchwał Zjazdu,

3) przyjmowanie sprawozdań Prezydium Rady z działalności Towarzystwa,

4) przyjmowanie informacji Prezydium Rady o realizacji budżetu,

5) ustalanie wysokości składek członkowskich,

6) rozpatrywanie odwołań od decyzji Prezydium Rady Naczelnej w sprawach spornych między członkami, dotyczących statutowej działalności Towarzystwa,

7) podejmowanie uchwał o powołaniu oddziałów terenowych Towarzystwa,

8) ustalanie zasad i trybu nadawania odznak honorowych i podejmowanie uchwał o ich nadaniu.

§ 33. Posiedzenia Rady Naczelnej odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

§ 34. 1. Rada Naczelna Towarzystwa powołuje następujące komisje:

- 1) Komisję Oświaty,
- 2) Komisję Nauki,
- 3) Komisję Kultury,
- 4) Komisję Turystyki.

Komisje są organami doradczymi Rady Naczelnej.

2. Zakres działalności i organizację komisji ustala regulamin uchwalony przez Radę Naczelną.

Prezydium Rady Naczelnej.

§ 35. 1. Prezydium Rady Naczelnej jest organem kierującym działalnością Towarzystwa w okresie między posiedzeniami Rady Naczelnej.

2. Prezydium pracuje zgodnie z uchwalonym planem pracy i zbiera się przynajmniej raz na kwartał.

§ 36. Do zakresu działania Prezydium należy w szczególności:

- 1) realizacja uchwał władz Towarzystwa,
- 2) uchwalanie planów pracy oraz przygotowywanie sprawozdań z ich realizacji,
- 3) uchwalanie budżetu,
- 4) przygotowywanie materiałów na posiedzenia Rady Naczelnej,
- 5) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz,
- 6) ustalanie regulaminu pracy Prezydium,
- 7) zwoływanie posiedzeń Rady Naczelnej,
- 8) przyjmowanie członków Towarzystwa i podejmowanie uchwał w sprawie ustania członkostwa,
- 9) zarządzanie majątkiem Towarzystwa,
- 10) przyjmowanie zapisów i darowizn,
- 11) rozstrzyganie spraw spornych między członkami, dotyczących statutowej działalności Towarzystwa.

Sekretariat.

§ 37. Sekretariat jest organem wykonawczym Rady Naczelnej powołanym przez Radę Naczelną spośród jej członków. W skład Sekretariatu wchodzi: sekretarz generalny i zastępcy sekretarza generalnego.

§ 38. Do zakresu działalności Sekretariatu należy w szczególności:

- 1) realizacja planów pracy i uchwał władz Towarzystwa,

- 2) opracowywanie planów pracy i projektów uchwał do zatwierdzenia przez odpowiednie władze Towarzystwa,
- 3) przygotowywanie sprawozdań z realizacji rocznych planów pracy na posiedzenia Prezydium,
- 4) przygotowywanie materiałów na posiedzenia Rady Naczelnej i jej Prezydium,
- 5) kierowanie pracą biura Towarzystwa,
- 6) realizacja budżetu Towarzystwa.

Komisja Rewizyjna.

§ 39. Komisja Rewizyjna składa się z prezesa, wiceprezesa i 5 członków, wybranych spośród członków Towarzystwa przez Zjazd.

§ 40. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) przeprowadzanie — przynajmniej raz w roku — kontroli działalności finansowo gospodarczej Towarzystwa z punktu widzenia gospodarności, legalności oraz kontroli działalności Towarzystwa pod względem zgodności ze statutem,
- 2) prowadzenie okresowych kontroli opłacania składek członkowskich,
- 3) składanie sprawozdań na Zjeździe Towarzystwa i zgłaszanie wniosków o udzielenie absolutorium ustępującej Radzie Naczelnej,
- 4) przedstawianie Prezydium protokołów pokontrolnych wraz z wnioskami,
- 5) składanie na posiedzeniach Rady Naczelnej informacji o wynikach kontroli.

§ 41. Komisja Rewizyjna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

§ 42. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej ma prawo uczestniczenia z głosem doradczym w posiedzeniach Rady Naczelnej Towarzystwa i jej Prezydium.

ROZDZIAŁ V

Oddziały Towarzystwa.

§ 43. 1. Oddziały Towarzystwa kierują pracą Towarzystwa na wyznaczonym obszarze.

2. Obszar działania oddziału Towarzystwa określa Rada Naczelna Towarzystwa.

§ 44. Władzami oddziału Towarzystwa są:

- 1) walne zgromadzenie oddziału,
- 2) rada oddziału,
- 3) komisja rewizyjna oddziału.

§ 45. Przepisy § 22 stosuje się odpowiednio.

§ 46. Walne zgromadzenie oddziału jest najwyższą władzą oddziału i do jego kompetencji należy:

- 1) uchwalanie wytycznych dotyczących działalności Towarzystwa na obszarze działania oddziału,
- 2) rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań rady oddziału i komisji rewizyjnej oddziału,
- 3) udzielanie absolutorium ustępującej radzie oddziału na wniosek komisji rewizyjnej oddziału,
- 4) wybór członków rady oddziału i komisji rewizyjnej oddziału.

§ 47. Walne zebranie oddziału jest zwoływane przez radę oddziału, która zawiadamia o jego terminie i porządku obrad co najmniej na 30 dni przed jego odbyciem.

§ 48. 1. W walnym zgromadzeniu oddziału uczestniczą:

- 1) członkowie zwyczajni Towarzystwa z prawem głosowania,
- 2) członkowie honorowi i wspierający Towarzystwa — z głosem doradczym.

2. Szczegółowe zasady przeprowadzania wyborów określa regulamin uchwalony przez Radę Naczelną Towarzystwa.

§ 49. 1. Nadzwyczajne walne zgromadzenie oddziału zwołuje się na żądanie Rady Naczelnej Towarzystwa, komisji rewizyjnej oddziału, a także z inicjatywy rady oddziału.

2. Nadzwyczajne walne zgromadzenie oddziału odbywa się w ciągu dwóch miesięcy od daty zgłoszenia wniosku.

§ 50. Rada oddziału kieruje pracą Towarzystwa na obszarze działania oddziału i odpowiada za swą działalność przed walnym zgromadzeniem oddziału.

§ 51. 1. Rada oddziału w liczbie 50—70 osób jest wybierana spośród członków zwyczajnych przez walne zgromadzenie oddziału.

2. Rada oddziału wybiera spośród siebie prezydium w składzie do 13 osób, w tym prezesa, wiceprezesów i skarbnika, oraz określa ich kompetencje.

§ 52. Do zakresu działania rady oddziału należy:

- 1) uchwalanie kierunków działalności na obszarze działania oddziału zgodnych ze statutem, programem i ogólnymi kierunkami działalności Towarzystwa,
- 2) reprezentowanie interesów Towarzystwa na obszarze działania oddziału,
- 3) wykonywanie czynności zleconych przez władze naczelne Towarzystwa.

§ 53. Posiedzenia rady oddziału odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż 2 razy w roku.

§ 54. 1. Bieżącą działalnością oddziału Towarzystwa kieruje prezydium rady oddziału. Do zakresu zadań pre-

zydium należy w szczególności wykonywanie zadań przekazywanych do realizacji przez radę oddziału oraz zarządzanie majątkiem w granicach upoważnienia udzielonego przez Prezydium Rady Naczelnej.

2. Posiedzenia prezydium rady oddziału odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

§ 55. Komisja rewizyjna oddziału składa się z prezesa i 2—4 członków wybranych przez walne zgromadzenie oddziału.

56. 1. Do kompetencji komisji rewizyjnej oddziału należy:

- 1) przeprowadzanie przynajmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności Towarzystwa,
- 2) składanie walnemu zgromadzeniu oddziału oraz komisji rewizyjnej Towarzystwa sprawozdań ze swej działalności,
- 3) występowanie z wnioskami o zwołanie posiedzenia rady oddziału lub nadzwyczajnego walnego zgromadzenia oddziału,
- 4) składanie sprawozdań na walnym zgromadzeniu oddziału i zgłaszanie wniosków o udzielenie absolutorium ustępującej radzie oddziału.

2. Członkowie komisji rewizyjnej oddziału mają prawo uczestniczenia z głosem doradczym w posiedzeniach władz oddziału.

ROZDZIAŁ VI

Majątek Towarzystwa.

§ 57. Fundusze Towarzystwa powstają:

- 1) ze składek członkowskich,
- 2) z dotacji, darów, zapisów,
- 3) z imprez, działalności wydawniczej i innej działalności, na którą Towarzystwo otrzymało zezwolenie.

§ 58. Wszelkie akty prawne, które pociągają za sobą zobowiązania pieniężne lub zmianę majątku Towarzystwa, wymagają do swej ważności podpisu upoważnionego urzędującego członka Sekretariatu i głównego księgowego.

Przepisy końcowe.

§ 59. Zjazd lub Nadzwyczajny Zjazd Towarzystwa może powziąć uchwałę o rozwiązaniu Towarzystwa.

§ 60. Uchwała o rozwiązaniu Towarzystwa wymaga $\frac{2}{3}$ ogólnej liczby głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 61. Likwidatorami są członkowie Prezydium Rady Naczelnej, jeżeli Zjazd nie wyznaczy likwidatorów.

§ 62. Pozostały po likwidacji majątek Towarzystwa przekazany będzie na cele związane z umocnieniem więzi z Polską.